

de reeds tamelijk bekende monumenten voor Von Siebold worden gepubliceerd en de vraag ter sprake gebracht, of en in hoeverre ook deze onder de Nederlandsche overblijfselen in Japan kunnen gerekend worden. Nu en dan toch hoort men de meening verkondigen, dat aan de verdiensten van dezen onderzoeker, die te Würzburg werd geboren en wiens familie geheel Duitsch is, Nederland geenerlei of nauwelijks eenig aandeel zou hebben. Daarbij wordt de eer van den gehuldigde dus uitsluitend voor zijn geboorteland opgeëischt, terwijl toch alleen het land, dat hem in dienst nam, aan Von Siebold de kans gaf, om voor de studie der westersche wetenschap in Japan en voor de kennis van de Japansche cultuur, land- en volkenkunde in Europa en Amerika te doen, wat hij gedaan heeft. De Nederlandsche regeering heeft hem daartoe in officieele zending uitgezonden en verder op allerlei wijzen ondersteund. Zoowel tijdens zijn eerste verblijf op Deshima als gedurende zijn latere vestiging te Leiden (waar zijn eerste collecties nog bewaard worden) heeft hij, steeds in ambtelijken dienst als officier van gezondheid bij het Nederlandsch-Indische leger, op velerlei wijzen belangstelling en medewerking van hoogerhand genoten. Zijn tweede reis geschiedde als vertegenwoordiger van de Nederlandsche Handelmaatschappij. Dat het ditmaal niet in officieele missie was, heeft men uitsluitend aan toevallige omstandigheden toe te schrijven. Dat het tenslotte niet tot een benoeming als Nederlandsch diplomatiek vertegenwoordiger gekomen is, gelijk de toenmalige Gouverneur-Generaal wilde (en waarbij het feit, dat de regeling der betrekkingen met Japan juist toen van den Indischen dienst naar die van Buitenlandsche zaken werd overgebracht, mede van invloed schijnt geweest te zijn), heeft Von Siebold in zijn laatste levensjaren van ons land vervreemd.

Doch welke de motieven toen ook geweest zijn, zeker is, dat van vroegere omstandigheden veelszins een onjuiste lezing in omloop is. Zoo heeft het Nederlandsche opperhoofd Von Siebold gedurende het proces, dat tegen hem in 1828—'29 gevoerd is en dat zijn verbanning uit Japan ten gevolge had, niet in den steek gelaten, doch heeft, zooals uit het dagregister van 1829 blijkt, een nadrukkelijk verzoeken tot de Japansche autoriteiten gericht en een verzoek om hem, als Nederlandsch ambtenaar, niet langer onder bewaking te Deshima te laten, doch te vergunnen, dat hij naar Indië zou vertrekken. Welk verzoek bijna dadelijk werd toegestaan. Ook een aantal van zijn Japansche leerlingen, die mede waren gevangen genomen zijn op voorpraak van de Nederlandsche regeering in vrijheid gesteld. Gelijk bekend was 't ook onze „Commissaris”, die in 1856 opheffing van Von Siebold's ballingschap wist te verkrijgen, waardoor diens tweede reis mogelijk werd.

Hoewel het tijdperk van den overwegenden invloed van Nederland bij de ontwikkeling van Westersche wetenschappen en instellingen in Japan